

LATVIJAS REPUBLIKAS EKONOMIKAS MINISTRIJA
PATĒRĒTĀJU TIESĪBU AIZSARDZĪBAS CENTRS

K.Valdemāra ielā 157, Rīgā, LV – 1013 ♦ tālr. (+371) 67388624 ♦ fakss (+371) 67388634 ♦ e-pasts: ptac@ptac.gov.lv

LĒMUMS

Rīgā

2012.gada 19.janvārī

Nr. E03-KREUD-3

Par administratīvā soda un tiesiskā pienākumauzlikšanu

Par negodīgu komercpraksi, par ko paredzēts administratīvais sods Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 166.¹³ panta trešajā daļā

Patērētāju tiesību aizsardzības centra direktores vietniece Brigita Liepiņa,
nepiedaloties IK „Regnus”
juridiskā adrese: Kuršu iela 25-8, Rīga, LV-1006
vienotās reģistrācijas numurs:40002112908
izskatīja administratīvo lietu un konstatēja:

Patērētāju tiesību aizsardzības centrs (turpmāk – PTAC), ņemot vērā saņemtu personas sūdzību, pamatojoties uz Negodīgas komercprakses aizlieguma likuma (turpmāk – NKAL) 15.panta pirmo daļu, ir veicis IK „Regnus” (turpmāk – Komersants) īstenotās komercprakses, kuru Komersants realizē parādu piedziņas procesa ietvaros, sūtot aizņēmējam (parādniekam) dokumentu „TIESAS pretenzija” (turpmāk – Pretenzija), izvērtēšanu.

Izvērtējot lietā esošos materiālus, PTAC **konstatē:**

[1] 2011.gada 11.jūlijā PTAC, ņemot vērā saņemtās (tostarp, elektroniski) patērētāja sūdzības, uzsāka Komersanta īstenotās komercprakses izvērtēšanu un 2011.gada 30.jūnijā nosūtīja Komersantam vēstuli Nr.21-06/3909-P-54 (turpmāk – Pieprasījums Nr.1), kurā pieprasīja Komersantam līdz 2011.gada 13.jūlijam sniegt konkrētu Komersanta īstenotās komercprakses izvērtēšanai nepieciešamu informāciju.

[2] 2011.gada 8.augustā PTAC saņēma Komersanta 2011.gada 4.augusta vēstuli Nr.04/P-Z/345LS-01 (turpmāk – Paskaidrojums), kurā Komersants norādījis, ka „*Pretenzija tiek nosūtīta personām, kurām ir nenokārtotas parādu saistības un kuras ļaunprātīgi un ilgstoši vairākus gadus izvairās no jebkāda veida komunikācijas, tādējādi ignorējot iespējas jautājumu nokārtot ārpusstiesas ceļā. Pret visām personām, kuras pēc vēstules saņemšanas nesazinās un nevienojas par maksājumu grafiku, tiek uzreiz gatavots gan prasības pieteikums, gan pieteikums prasības nodrošināšanai (Civilprocesa likuma 137.pants), kas tiek iesniegti tiesā. Rīcība ar parādnieka (atbildētāja) kustamo mantu ir iespējama tiesai apmierinot*

pieteikumu par prasības nodrošināšanu, gan arī pamatojoties uz spējā stājušos likumīgu tiesas spriedumu. Komersants ir pilnvarots izņemt izpildu rakstu un iesniegt to zvērinātam tiesu izpildītājam (Civilprocesa likuma 549.pants). Piedzinēja (prasītāja) tiesības pieprasīt zvērinātu tiesu izpildītāju veikt likumā noteiktās darbības ar parādnieka mantu, ja tā atrodas pie citām personām, t.sk., radniekiem, regulē Civilprocesa likuma 575.pants. Savukārt Civilprocesa likuma 138.pantā ir norādīti prasības nodrošinājuma līdzekļi, kas paredz parādnieka maksājumu apķīlāšanu un prasības nodrošināšanas atzīmes ierakstīšanu zemesgrāmatā. Ja, izpildot tiesas spriedumu, parādnieks joprojām labprātīgi nemaksā vai tam nav nekādas mantas, tas liecina par iespējamām krimināli sodāmām darbībām jau kredīta ņemšanas brīdī un piedzinējam ir Krimināllikumā noteiktās tiesības griezties valsts policijā”.

[3] Ņemot vērā Paskaidrojumā minēto, PTAC 2011.gada 10.augusta vēstulē Nr.21-06/4737-P-54 (turpmāk – Pieprasījums Nr.2) pieprasīja Komersantam līdz 2011.gada 25.augustam iesniegt rakstveida informāciju par to, kādos gadījumos Komersants patērētājiem nosūta tāda veida dokumentu kā Pretenzija, vienlaikus iesniedzot visus šāda tipa patērētājiem sūtītu pretenziju veidus.

[4] 2011.gada 2.septembrī, konstatējot, ka Komersants nav sniedzis PTAC Pieprasījumā Nr.2 pieprasīto informāciju, PTAC nolēma uzsākt lietvedību administratīvā pārkāpuma lietā, par kuru paredzēta atbildība Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa(turpmāk – LAPK) 175.⁹ pantā.

2011.gada 9.septembrī PTAC nosūtīja Komersantam vēstuli Nr.21-06/5327-P-54 (turpmāk – Pieprasījums Nr.3), kurā informēja Komersantu par PTAC pieņemto lēmumu par lietvedības administratīvā pārkāpuma lietā uzsākšanu un uzaicināja Komersants pārstāvi 2011.gada 28.septembrī plkst. 10⁰⁰ ierasties PTAC uz administratīvā pārkāpuma protokola sastādīšanu.

[5] 2011.gada 28.septembrī, nepiedaloties Komersanta pārstāvim, PTAC Administratīvo pārkāpumu lietu sektora vadītāja sastādīja Administratīvā pārkāpuma protokolu RA Nr.203982, kurā tika konstatēts, ka Komersants, neatbildot uz PTAC Pieprasījumu Nr.2, ir izdarījis administratīvo pārkāpumu, kas minēts LAPK 175.⁹ pantā – par personas rīcībā esošās informācijas nesniegšanu reklāmas vai patērētāju tiesību aizsardzības uzraudzības iestādei pēc tās pieprasījuma noteiktā termiņā un apjomā vai par nepatiesas informācijas sniegšanu. Vienlaicīgi protokolā norādīts, ka lietas izskatīšana un lēmuma pieņemšana notiks 2011.gada 26.oktobrī plkst.9³⁰ K.Valdemāra ielā 157, Rīgā, 328.kab., kā arī Komersants tika informēts par PTAC amatpersonas likumīgajām tiesībām izskatīt administratīvo pārkāpuma lietu bez pārkāpēja klātbūtnes. Attiecīgais protokols Komersantam nosūtīts 2010.gada 28.septembra ierakstītā pasta sūtījumā.

[6] 2011.gada 26.oktobrī, nepiedaloties Komersanta pārstāvim, PTAC Administratīvā sektora vadītāja pieņēma lēmumu Nr.EO3-RIG-203, konstatējot, ka Komersants, neatbildot uz Pieprasījumu Nr.2, ir izdarījis LAPK 175.⁹ pantā noteikto administratīvo pārkāpumu un piemēroja Komersantam naudas sodu Ls 400,00 apmērā. Lēmuma noraksts Komersantam nosūtīts ar pavadvēstuli Nr.21-06/6346-P-54 ierakstītā pasta sūtījumā 2011.gada 26.oktobrī.

[7] 2011.gada 1.decembrī, ņemot vērā oktobrī un decembrī PTAC saņemtās un lietā esošās patērētāju sūdzības (elektroniskā veidā) par Komersanta īstenoto komercpraksi, ar Pretenzijas starpniecību informējot par Komersanta tiesībām veikt noteiktas darbības parāda piedziņas procesa ietvaros, PTAC nolēma uzsākt lietvedību administratīvā pārkāpuma lietā, par kuru paredzēta atbildība LAPK 166.¹³ panta trešajā daļā.

[8] 2011.gada 28.decembrī PTAC ierakstītā vēstulē Nr.21-06/7973-P-54, pamatojoties uz NKAL 15.panta otro daļu, pieprasīja Komersantam līdz 2012.gada 12.janvārim iesniegt visus patērētājiem sūtītu pretenziju veidus (turpmāk – Pieprasījums Nr.4). Vienlaikus PTAC informēja Komersantu par administratīvā pārkāpuma lietas (par LAPK 166.¹³ panta trešajā daļā noteikto pārkāpumu) izskatīšanu 2012.gada 19.janvārī plkst.14.⁰⁰. Pieprasītoinformāciju līdz noteiktajam laikam PTAC nav saņēmis.

Papildus PTAC saskaņā ar Administratīvā procesa likuma (turpmāk – APL) 62.panta pirmo daļu aicināja Sabiedrību sniegt viedokli un argumentus administratīvajā lietā.

Līdz administratīvā pārkāpuma lietas izskatīšanai Komersanta viedokli PTAC nav saņēmis. Uz administratīvā pārkāpuma lietas izskatīšanu Komersanta pārstāvis neieradās, kā arī Komersants nav lūdzis PTAC atlikt lietas izskatīšanu.

Izvērtējot rīcībā esošos materiālus, PTAC **secina:**

[9] NKAL 1.panta pirmās daļas 2.punkts nosaka, ka *darbība (uzvedība, apgalvojums, komerciāla saziņa, tirgvedība) vai bezdarbība (noklusējums), kas tieši saistīta ar tirdzniecības veicināšanu, preces (ķermeniskas vai bezķermeniskas lietas) pārdošanu vai pakalpojuma sniegšanu patērētājam*, ir komercprakse. Savukārt NKAL 1.panta pirmās daļas 1.punkts nosaka, ka *ražotājs, pakalpojuma sniedzējs vai pārdevējs, kas savas saimnieciskās vai profesionālās darbības ietvaros īsteno komercpraksi, kā arī jebkura cita persona, kas rīkojas ražotāja, pakalpojuma sniedzēja vai pārdevēja vārdā vai uzdevumā*, ir komercprakses īstenotājs.

No iepriekš minētajām definīcijām izriet, ka Komersanta darbība konkrētajā gadījumā informācijas sniegšana par Komersanta darbībām parāda piedziņas procesā ir tieši saistīta ar Komersanta saimniecisko darbību (pēc Komercreģistra datiem <https://www.lursoft.lv/uznemuma-pamatdati/regnus-ik> juridisko pakalpojumu sniegšana), līdz ar to informācijas sniegšana par parāda piedziņas procesa darbībām ir uzskatāma par komercpraksi NKAL izpratnē. Savukārt, ņemot vērā, ka attiecīgās darbības veicējs ir Komersants, Komersants ir atzīstams par komercprakses īstenotāju NKAL izpratnē, kurš attiecīgo komercpraksi īsteno savā un/vai kredītēšanas pakalpojumu sniedzēja (konkrētajā situācijā – SIA „MCB FinanceLatvia”) vārdā.

[10] NKAL 4.panta pirmā daļa nosaka, ka *negodīga komercprakse ir aizliegta*. Saskaņā ar NKAL 4.panta otrās daļas 2. un 3.punktu *komercprakse ir negodīga, ja: tā ir maldinoša; tā ir agresīva*.

PTAC paskaidro, ka Komersanta īstenoto komercpraksi PTAC vērtē no vidusmēra patērētāja uztveres viedokļa, ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2005/29/EK, kas attiecas uz uzņēmēju negodīgu komercpraksi iekšējā tirgū attiecībā pret patērētājiem un ar ko groza Padomes Direktīvu 84/450/EEK un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 97/7/EK, 98/27/EK un 2002/65/EK un Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr.2006/2004 („Negodīgas komercprakses direktīva”, turpmāk – Direktīva), kura ir maksimālās harmonizācijas direktīva, un Eiropas Savienības Tiesas (turpmāk – EST) praksē norādītos vidusmēra patērētāja kritērijus – patērētājs, kurš ir pietiekoši zinošs un labi informēts, kā arī pietiekoši vērīgs un piesardzīgs (skat. Direktīvas preambulas 18.punkts; EST praksi lietās C-112/99, 52.paragrāfs; C-44/01, 55.paragrāfs; C-356/04, 78.paragrāfs; C-381/05, 23.paragrāfs).

PTAC norāda, ka saskaņā ar NKAL 7.panta otro daļu *par patērētāja pieņemtu lēmumu slēgt līgumu jebkurā gadījumā uzskatāms patērētāja lēmums:*

- 1) *iegādāties preci vai saņemt pakalpojumu, vai atturēties no šādas rīcības;*
- 2) *kādā veidā un ar kādiem noteikumiem iegādāties preci vai saņemt pakalpojumu;*
- 3) *samaksāt preces vai pakalpojuma cenu pa daļām vai kopumā;*
- 4) *paturēt preci, pieņemt pakalpojumu vai izmantot iespēju īstenot savas likumīgās patērētāja tiesības.*

Izvērtējot PTAC rīcībā esošo informāciju un materiālus, PTAC uzskata, ka Komersants ir īstenojis maldinošu un agresīvu komercpraksi attiecībā pret patērētājiem šādu iemeslu dēļ:

[11] NKAL 9.panta pirmā daļa nosaka, ka *komercpraksi uzskata par maldinošu, ja, ņemot vērā visus apstākļus, patērētājs tās ietekmē pieņem vai var pieņemt tādu lēmumu par līguma slēgšanu, kādu viņš citādi nebūtu pieņēmis*. Saskaņā ar NKAL 9.panta pirmās daļas 1.punktu *komercpraksi uzskata par maldinošu, ja tās ietvaros tiek sniegta nepatiesa informācija vai šī informācija jebkādā veidā, tostarp vispārējās pasniegšanas ziņā, maldina vai varētu maldināt vidusmēra patērētāju pat tad, ja faktiski ir pareiza*.

NKAL 12.panta pirmā daļa nosaka, ka *komercpraksi uzskata par agresīvu, ja, ņemot vērā visas tās īpatnības un visus apstākļus, var secināt, ka tā faktiski ietver neatlaidīgas darbības, piespiešanu, tostarp fiziska spēka vai nesamērīgas ietekmes izmantošanu, negatīvi ietekmē vai var negatīvi ietekmēt vidusmēra patērētāja izvēles vai rīcības brīvību attiecībā uz preci vai pakalpojumu un rezultātā patērētājs pieņem vai var pieņemt tādu lēmumu par līguma slēgšanu, kādu citādi nebūtu pieņēmis*. Saskaņā ar NKAL 12.panta otro daļu *par nesamērīgu ietekmi uzskata piespiedu līdzekļu izmantošanu pret patērētāju un patērētāja pakļaušanu spiedienam pat tādos gadījumos, kad fizisks spēks netiek lietots un netiek draudēts ar tā lietošanu, tomēr būtiski tiek ierobežota patērētāja iespēja pieņemt uz informāciju balstītu lēmumu*. Tāpat arī Direktīvas preambulas 16.punkts nosaka to, ka *noteikumiem par agresīvu komercpraksi būtu jāattiecas uz praksi, kas būtiski mazina patērētāju izvēles brīvību*. Tāda prakse ietver *uzmākšanos, piespiešanu, tostarp fiziska spēkā izmantošanu, un nesamērīgu ietekmi*.

[12] Pretenzijā norādīts: *„Gadījumā, ja pamatparāds un zaudējumi netiks samaksāti, kompānija „REGNUS” ir pilnvarota pēc sava ieskata izvēlēties un uzsākt jebkādas aktīvas darbības, t.sk., visas Jūsu kustamās mantas, kas atrodas Jūsu vai radnieku dzīvesvietās, aprakstīšanu, izvešanu un pārdošanu izolē*.

Vienlaicīgi mēs lūgšim tiesu apķīlāt Jūsu naudas līdzekļus kredītiestādēs un arestēt nekustamo īpašumu. Mēs arī esam pilnvaroti pārstāvēt (..) intereses darbā ar Zvērinātiem tiesu izpildītājiem (ZTI), kas saistītas ar apķīlātas mantas pārdošanu.

Ja mantas pārdošanas procesā netiks iegūti naudas līdzekļi parāda dzēšanai, tad kompānija „REGNUS” nekavējoties iesniegs valsts policijā iesniegumu par kriminālprocesa uzsākšanu saistībā ar naudas līdzekļu krāpšanu, lūdzot kā drošības līdzekli parādniekam piemērot apcietinājumu”.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 69. un 70.nodaļas prasībām piedziņas vēršanu uz kustamu mantu, izpildot spriedumu, ir tiesīgs veikt tiesu izpildītājs, nevis parādu piedziņas kompānija. Līdz ar to apgalvojums, ka Komersants ir pilnvarots pēc saviem ieskatiem veikt visas aizņēmēja kustamās mantas, kas atrodas viņa vai radnieku dzīvesvietās, aprakstīšanu, izvešanu un pārdošanu izolē, ir pretrunā ar iepriekš norādītajiem normatīvajiem aktiem.

Attiecībā uz Pretenzijā norādīto: *„Vienlaicīgi mēs lūgšim tiesu apķīlāt Jūsu naudas līdzekļus kredītiestādēs un arestēt nekustamo īpašumu. Mēs arī esam pilnvaroti pārstāvēt (..) intereses darbā ar Zvērinātiem tiesu izpildītājiem (ZTI), kas saistītas ar apķīlātas naudas pārdošanu”* Paskaidrojumā minēts, ka rīcība ar parādnieka (atbildētāja) kustamo mantu ir iespējama, tiesai apmierinot pieteikumu par prasības nodrošināšanu, gan arī pamatojoties uz spēkā stājušos likumīgu tiesas spriedumu. Komersants ir pilnvarots izņemt izpildu rakstu un iesniegt to zvērinātam tiesu izpildītājam atbilstoši Civilprocesa likuma 549.pantam. Savukārt piedzinēja (prasītāja) tiesības pieprasīt zvērinātam tiesu izpildītājam veikt likumā noteiktās darbības ar parādnieka matu, ja tā atrodas pie citām personām, t.sk., radniekiem regulē Civilprocesa likuma 575.pants.

Analizējot šo Komersanta argumentu, PTAC norāda uz Civilprocesa likuma 139.pantā noteikto, proti, iespējamais prasītājs var lūgt nodrošināt prasību pirms tās celšanas tiesā un pat pirms saistības termiņa iestāšanās, ja parādnieks, izvairoties no saistības izpildes, izved vai atsavina savu mantu, atstāj dzīvesvietu, neinformējot kreditoru, vai veic citas darbības, kas liecina, ka viņš nav godprātīgs. Iesniedzot pieteikumu par prasības nodrošināšanu pirms prasības celšanas, iespējamais prasītājs sniedz pierādījumus, kas apliecina viņa tiesību pēc

saistības un nepieciešamību nodrošināt prasību. Līdz ar to atbilstoši Civilprocesa likuma 140.panta pirmās daļas prasībām tiesa pieņem attiecīgu lēmumu. Tādējādi secināms, ka Komersantam kā prasītājam vai prasītāja pārstāvim ir tiesības lūgt prasības nodrošinājumu tiesai pirms prasības celšanas tiesā, savukārt tikai tiesa pieņem attiecīgu lēmumu apmierināt vai noraidīt izteikto lūgumu. No Pretenzijā otrajā atkāpē minētā teksta – „*Vienlaicīgi mēs lūgsim tiesu apķīlāt Jūsu naudas līdzekļus kredītiestādēs un arestēt nekustamo īpašumu. (..)*” var saprast, ka Komersants jebkurā gadījumā lūgs tiesu apķīlāt parādnieka kustamo mantu un nekustamos īpašumus, neskatoties uz to, ka šādu nodrošinājumu Komersantam kā iespējamam prasītājam ir tiesības izteikt tikai tādā gadījumā, ja parādnieks izvairās no saistību izpildes, izved vai atsavina savu mantu, atstāj dzīvesvietu, neinformējot kreditoru, vai veic darbības, kas liecina, ka viņš nav godprātīgs. Uzsveram, ka lūgumam par prasības nodrošināšanu pirms prasības celšanas tiesā ir jābūt pamatotam ar kādu no Civilprocesa likuma 139.panta pirmajā daļā uzskaitītajiem gadījumiem. Turklāt no Pretenzijā minētā nav saprotams, ka Komersants informētu parādnieku par vērsanos tiesā un attiecīga prasības nodrošinājuma lūgšanu pēc spēkā stājušās tiesas sprieduma, bet gan tikai ietverta tieša norāde uz Komersanta tiesībām veikt Pretenzijā aprakstītās darbības.

Savukārt attiecībā par Komersanta tiesībām vērsties Valsts policijā par kriminālprocesa uzsākšanu saistībā ar naudas līdzekļu krāpšanu, ja mantas pārdošanas rezultātā netiks iegūti naudas līdzekļi parāda dzēšanai, PTAC norāda, ka parādsaistības pēc būtības ir civiltiesiska rakstura saistība attiecībā pret kuru piemērojams Civillikums un Civilprocesa likums. Līdz ar to apgalvojums, ka „*Ja mantas pārdošanas procesā netiks iegūti naudas līdzekļi parāda dzēšanai, tad kompānija „REGNUS” nekavējoties iesniegs valsts policijā iesniegumu par kriminālprocesa uzsākšanu saistībā ar naudas līdzekļu krāpšanu, lūdzot kā drošības līdzekli parādniekam piemēro apcietinājumu*” neatbilst spēkā esošajos normatīvajos aktos noteiktajai civiltiesisku strīdu (tai skaitā parādu piedziņa) izskatīšanas kārtībai. Vienlaikus secināms, ka šāda norāde ir pretrunā arī ar Krimināllikumu, jo tajā nav paredzēta atbildība par to, ka patērētājs savlaicīgi neizpilda no līguma izrietošās maksājumu saistības.

[13] Saskaņā ar Direktīvas preambulas 11.punktu, *ar šo direktīvu ir sasniedzama augsta līmeņa patērētāju tiesību aizsardzība, nosakot vienotu vispārēju aizliegumu tādai negodīgai komercpraksi, kas kropļo patērētāju saimniecisko rīcību.* Direktīvas 2.panta e) punkts nosaka, ka „*būtiski kropļot patērētāja saimniecisko rīcību*” nozīmē *izmantot komercpraksi, lai būtiski mazinātu patērētāja spējas pieņemt uz informāciju balstītu lēmumu, tādējādi liekot patērētājam pieņemt tādus lēmumus par darījuma veikšanu, kādus viņš citādi nebūtu pieņēmis.*

PTAC paskaidro, ka vidusmēra patērētāja kritēriji attiecināmi uz vispusīgi izglītotu personu, kura interesējas par preču un pakalpojumu saņemšanas iespējām, ir pietiekami vēriņa to identificēšanā, informēta par patērētāju tiesību aizsardzības pamatnostādņēm, taču tai piemīt padziļinātas zināšanas preču ražošanas vai pakalpojumu sniegšanas nozarē.

PTAC norāda, ka Pretenzijā ietvertā informācija nav uztverama kā tāda, kas vidusmēra patērētājam būtu saprotama bez jurista konsultācijas un rada iespaidu, ka Komersantam ir tiesības jebkurā laikā un vietā pēc saviem ieskatiem ierasties patērētāja un tā radnieku dzīvesvietās, veicot mantas aprakstīšanu, izvešanu un pārdošanu izsolē bez spēkā stājušās tiesas nolēmuma. Papildus norādām, ka Pretenzijā ietvertā informācija rada iespaidu, ka Komersanta rīcībā jau ir ziņas, ka patērētājs izvairās no savu saistību izpildes, izņem vai atsavina savu mantu, atstāj dzīvesvietu, neinformējot kreditoru, vai veic darbības, kas liecina par patērētāja negodprātīgu rīcību, kā arī rada iespaidu, ka Komersanta rīcībā ir pierādījumi par katra konkrēta aizņēmēja (patērētāja) izdarītu noziedzīgu nodarījumu.

Ņemot vērā minēto, PTAC ieskatā Komersants sniedz nepatiesu informāciju par parādu piedziņas procesu un Komersanta tiesībām un pilnvarām piedziņas veikšanai, līdz ar to Komersants īsteno maldinošu un agresīvu komercpraksi Direktīvas 2.panta j) apakšpunkta, NKAL 9.panta pirmās daļas 2.punkta, 12.panta pirmās daļas, otrās daļas un trešās daļas 5.punkta izpratnē, jo faktiski konkrētā darbība, nosūtot tāda paša satura dokumentu

parādniekam kā lietā analizētā Pretenzija, ir atzīstama par nesamērīgas ietekmes/piespiedu līdzekļu un draudu izmantošanu, tajā skaitā draudot veikt nelikumīgas darbības gadījumā, ja patērētājs neveiks pārada samaksu, pakļaujot patērētāju spiedienam, kas var negatīvi ietekmēt vidusmēra patērētāja rīcības brīvību attiecībā uz pakalpojumu un tā rezultātā patērētājs var pieņemt tādu lēmumu par pārada samaksas veikšanu, kādu viņš citādi nepieņemtu.

Izvērtējot lietas apstākļus, PTAC, pieņemot lēmumu, ievērojot to, ka Komersants līdz pat lēmuma pieņemšanai nav sniedzis Pieprasījumā Nr.2 un Nr.4 norādīto informāciju un pierādījumus, lietas izskatīšanā ir vadījies no tā rīcībā esošajiem lietas materiāliem un ziņām, tajā skaitā Komersanta mājas lapā www.regnus.lv sadaļā „Par kompāniju” un banerī (reklāmai atvēlētajā laukumā) esošo informāciju par 3600 un 3650 apmierinātiem klientiem. Pieņemot, ka katrs kreditors ir nodevis vismaz 10prasījumus pret patērētājiem par pārada piedziņu, kuriem nosūtītas pēc būtības identiskas vēstules Pretenzijai, tad šādas komercprakses īstenošanas rezultātā cietušo klientu patērētāju skaits varētu sasniegt 36000.

[14] NKAL 15.panta astotā daļa nosaka: *Ja Uzraudzības iestāde atzīst komercpraksi par negodīgu, tā ir tiesīga pieņemt vienu vai vairākus lēmumus, ar kuriem: 1) uzliek komercprakses īstenošanai par pienākumu atbilstošā veidā sniegt papildu informāciju, kas nepieciešama, lai nodrošinātu komercprakses atbilstību šā likuma prasībām; 2) uzliek komercprakses īstenošanai par pienākumu nekavējoties izbeigt negodīgu komercpraksi; 3) aizliedz negodīgu komercpraksi, ja tā vēl nav uzsākta, bet ir paredzama; 4) uzliek komercprakses īstenošanai par pienākumu publicēt attiecīgajai komercprakti atbilstošā saziņas līdzeklī paziņojumu, kurā norāda laboto informāciju, atsaucot negodīgo komercpraksi; 5) piemēro administratīvo sodu likumā noteiktajā kārtībā.* Saskaņā ar LAPK 166.¹³panta trešo daļu par negodīgas komercprakses īstenošanu juridiskām personām uzliekams naudas sods līdz desmit tūkstoš latiem.

Izvērtējot lietderības apsvērumus, PTAC uzskata, ka konkrētajā gadījumā nav lietderīgi pieņemt kādu no NKAL 15.panta astotās daļas 1., 3. un 4.punktā noteiktajiem lēmumiem, bet saskaņā ar minētā panta astotās daļas 2. un 5.punktu Komersantam ir uzliekams par tiesisku pienākumu nekavējoties izbeigt negodīgu komercpraksi un ir piemērojams administratīvais sods. Ievērojot, ka komercprakse tiek turpināta un tās negatīvā ietekme jau ir neatgriezeniski notikusi, ņemot vērā NKAL 9.panta pirmo daļu, NKAL 12.panta pirmo, otro daļu, kā arī trešās daļas 5.punktu, proti, ka Sabiedrība ir izdarījusi administratīvo pārkāpumu, par kuru likumā paredzēta administratīvā atbildība, PTAC uzskata, ka, pamatojoties uz NKAL 15.panta astotās daļas 5.punktu, Sabiedrībai piemērojams ietekmēšanas līdzeklis par administratīvo pārkāpumu.

PTAC uzskata, ka ar administratīvā soda palīdzību Komersantstiks motivēts savā turpmākajā komercdarbībā nepieļaut atkārtotu iepriekš minētā pārkāpuma izdarīšanu. Papildus minētajam PTAC norāda uz tiesību teorijā pastāvošu viedokli, ka „*personai nelabvēlīgs administratīvais akts nepieciešams, lai aizsargātu citu personu tiesības, demokrātisko valsts iekārtu, sabiedrības drošību, labklājību vai tikumību. Plašākā izpratnē administratīvā akta nepieciešamības jēdziens vienmēr nozīmē ar to, ka akts nepieciešams, lai veicinātu personas tiesību un tiesisko interešu aizsardzību saskaņā ar APL 5.pantu*” (skat., *Baltais M.Iestādes rīcības brīvība un lietderības apsvērumi, Jurista Vārds, Nr.18 (373), 2005.gada 17.maijs*). Turklāt ar piemēroto administratīvo naudas sodu tiek sasniegts LAPK 22.pantā norādītā administratīvā soda mērķis, t.i., „*administratīvais sods ir atbildības līdzeklis un tiek piemērots, lai personu, kura izdarījusi administratīvo pārkāpumu, audzinātu likumu ievērošanas un sadzīves noteikumu cienīšanas garā, kā arī, lai tikla tiesību pārkāpējs, kā citas personas neizdarītu jaunus pārkāpumus*”. Līdz ar to PTAC atzīst administratīvā soda piemērošanu Komersantam par nepieciešamu un vajadzīgu, lai turpmāk atturētu no šādu administratīvo pārkāpumu izdarīšanas un panāktu neizpildīto tiesisko pienākumu izpildi, kā arī, lai atturētu citas personas no līdzīgu pārkāpumu izdarīšanas.

[15] Ņemot vērā iepriekš minēto, to, ka ir izdarīts administratīvais pārkāpums un lietā nepastāv apstākļi, kas ir pamats lietvedības izbeigšanai (LAPK 239.pants), kā arī nepastāv apstākļi, lai nepiemērotu administratīvo sodu, un tā iemesla dēļ, lai atturētu pārkāpēju un citus tirgus dalībniekus no administratīvo pārkāpumu izdarīšanas, kā arī šādu pārkāpumu atkārtošanās, nepieciešams Komersantam piemērot administratīvo sodu.

LAPK 32.panta pirmā daļa nosaka, ka *sodu par administratīvo pārkāpumu uzliek ietvaros, ko nosaka normatīvais akts, kurā paredzēta atbildība par izdarīto pārkāpumu, stingrā saskaņā ar šo kodeksu un citiem aktiem par administratīvajiem pārkāpumiem.* Saskaņā ar LAPK 166.¹³ panta trešo daļu par negodīgaskomercprakses īstenošanu uzliek naudas sodu juridiskajām personām — no piecdesmit līdz desmittūkstoš latiem.

Saskaņā ar LAPK 32.panta otrās daļas noteikumiem, uzliekot sodu, ņem vērā izdarītā pārkāpuma raksturu, pārkāpēja personību, viņa vainas pakāpi, mantisko stāvokli, atbildību mīkstinošos un pastiprinošos apstākļus. Iestāde pārkāpēju ir tiesīga atbrīvot no administratīvās atbildības saskaņā ar LAPK 21.panta pirmās daļas noteikumiem tikai tādā gadījumā, ja izdarītais pārkāpums ir maznozīmīgs. Konkrētajā gadījumā no lietas materiāliem izriet, ka Komersants ir pieļāvis maldinošas un agresīvas komercprakses īstenošanu, kas nav uzskatāms par maznozīmīgu pārkāpumu.

[16] Lemjot par naudas soda piemērošanu, PTAC ņem vērā APL 5., 6., 12., 13.pantu un 66.panta pirmajā daļā minētos tiesību principus un lietderības apsvērumus, lai noteiktu lēmuma par personas sodīšanu piemērotību un atbilstību, konkrētajā gadījumā ievērojot samērību starp pie atbildības sauktā tirgus dalībnieka rīcību un tam uzliekamo ierobežojumu, kā arī patērētāju (visas sabiedrības) tiesiskās intereses, t.sk., tiesības saņemt normatīvajiem aktiem atbilstošu informāciju par parāda piedziņas procesu un šo interešu aizskārumu, to, ka piemērojamām sankcijām jābūt efektīvām un no pārkāpuma atkārtošanās atturošām.

Izvērtējot administratīvās lietas materiālus, PTAC nav konstatējis apstākļus, kas saskaņā ar LAPK 33. un 34.pantu mīkstina vai pastiprina atbildību par administratīvo pārkāpumu.

Izvērtējot iepriekš minētos apstākļus, kā arī ņemot vērā komercprakses īstenošanas veidu, izdarītā pārkāpuma raksturu, to patērētāju loku, kuru tiesiskās un ekonomiskās intereses ir skartas, iespējamo patērētāju interešu aizskārumu, tostarp, iespējamās tūlītējos patērētājam radītos zaudējumus, patērētājam Komersanta sniegtās informācijas rezultātā pieņemot tādu lēmumu, kādu citādi viņš nebūtu pieņēmis, atbildību mīkstinošo un pastiprinošo apstākļu neesamību, PTAC uzskata, ka par maldinošu un agresīvu komercpraksi Komersantam ir uzliekams naudas sods Ls 8000,00 apmērā, kas ir uzskatāms par samērīgu naudas sodu, ņemot vērā izdarītā pārkāpuma – negodīgas komercprakses īstenošana – raksturu un tās īstenošanas veidu.

Izvērtējot lietas materiālus un lietas izskatīšanā konstatētos apstākļus, pamatojoties uz LAPK 14.¹ pantu, 23.panta pirmās daļas 2.punktu, 32.panta pirmo un otro daļu, 166.¹³ panta trešo daļu, 215.⁴ pantu, 260.panta trešo daļu, 274.pantu, 275.panta pirmās daļas 1.punktu, APL 5.pantu, 6.pantu, 12.pantu, 13.pantu un 66.panta pirmo daļu, NKAL 1.panta pirmās daļas 1. un 2.punktu, 2.pantu, 4.panta pirmo daļu, 4.panta otro daļu, 7.panta otro daļu, 9.panta pirmās daļas 1.punktu, 12.panta pirmo daļu, otro daļu un trešās daļas 5.punktu, 14.panta pirmo daļu, 15.panta trešo daļu un 15.panta astotās daļas 2. un 5.punktu,

n o l e m t s:

individuālajam komersantam „Regnus”
juridiskā adrese: Kuršu iela 25-8, Rīga, LV-1006
vienotās reģistrācijas numurs:40002112908

uzliktnaudas sodu Ls 8000,00 (astoņi tūkstoši latu) apmērā.

uzdot individuālajam komersantam „Regnus”

juridiskā adrese: Kuršu iela 25-8, Rīga, LV-1006

vienotās reģistrācijas numurs:40002112908,

par tiesisku pienākumu nekavējoties izbeigt negodīgu komercpraksi, pārtraucot informēt patērētājus par komersanta tiesībām veikt noteiktas ar normatīvajiem aktiem pretrunā esošas darbības parāda piedziņas procesa ietvaros.

Pieņemto lēmumu pilnībā vai kādā tā daļā IK „Regnus” ir tiesības pārsūdzēt likumā paredzētajā kārtībā. Saskaņā ar NKAL 16.pantu uzraudzības iestādes lēmumu var pārsūdzēt Administratīvajā rajona tiesā viena mēneša laikā no dienas, kad lēmums stājas spēkā. Lēmuma pārsūdzēšana neaptur tā darbību.

Naudas sods jāsamaksā ar pārskaitījumu, maksājuma uzdevumā norādot:

Saņēmējs:	Valsts kase	Reģistrācijas numurs 90000050138
Saņēmēja iestāde:	Valsts kase	BIC kods TREL LV22
Konts (IBAN)	LV12TREL1060121019400	
Maksājuma mērķis:	Lēmums Nr. E03-KREUD-3	
Pieņemšanas datums:	2012.gada 19.janvāris	

Naudas sods jāsamaksā ne vēlāk kā 30 dienu laikā pēc dienas, kad saņemts lēmuma noraksts.

Direktores vietniece

(personiskais paraksts)

B.Liepiņa